

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:

Dr. IOAN LUCA

Redacția: Piața Reg. Ferdinand.

Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34.

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare la 5, 15 și 25 a fiecărei luni
sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg 120 Lei
Pe jumătate an 60 Lei
Pe trei luni 30 Lei

BASARABIA.

Acolo unde bate inima unui neam întreg, se stâng dușmăniile cele mai mari și înțelegerea înfrățește bucuria tuturor. Un singur glas puternic și plin de mândrie răsbate dela un capăt la celălalt al țării: Basarabia este a noastră. A noastră a fost — răscumpărată cu jertfe de sânge — și legată de-un trecut istoric de țara mamă, — dar totuși au trebuit să treacă opt ani de îndelungă răbdare, ca tratatul prin care ni se recunoaște dreptul asupra acestui pământ strămoșesc să primească țaria legală, împlinită zilele trecute prin recunoașterea alipirei Basarabiei de către sora latină Italia. Multe suflete alese ale neamului au trudit la săvârșirea acestui act istoric și multă vrednicie se cuvine armatei, care ne-a păstrat neatinsă această scumpă parte din trupul țării românești; tocmai de-aceia izbucnește însuflețirea curată din sufletul neamului întreg la vestea fericită ce unește de fapt și de drept cu legături tari și veșnice patria întregită sub oblăduirea marelui nostru rege Ferdinand I.

Intreaga presă mondială judecă recunoașterea alipirei Basarabiei de către Italia, ca un act politic european de cea mai mare importanță. Ițele mării politici trec peste capetele noastre și este bine să aruncăm o privire împrejur în legătură cu săvârșirea alipirei Basarabiei recunoscută acum deplin drept de către marile puteri Anglia, Franța și Italia. Uniunea sovietelor sau Rusia cum îi zicem noi, nu a vrut nici în ruptul capului să ne recunoască stăpânirea Basarabiei și a încercat în nesfârșite rânduri să slăbească și să distrugă supremația românească, atacând cu bande neregulate granițele Basarabiei, înființând în vecinătatea ei republica „Moldovei” și întreținând o armată întreagă de șpioni și agitatori pe pământul românesc.

Apărare față de aceste felurite atacuri nu am avut decât singur numai în puterea noastră proprie. Țările prietene erau prea îndepărtate de noi ca să ne dea vreun ajutor; Serbia și Ceho-slovacia se îngrijiseră de cu vreme ca să descopere pericolul rusesc din înțelegerea micii antante. Germania ca țară învinsă și ahtiată după o răsbunare și reîntărire cât mai grabnică își vărsa tehnicianii și militarii în Rusia și ce este mai mult Anglia, voia să cumpănească influența germană sprijinind și dânsa la rândul ei uniunea sovietelor făcându-și socoteala că industria engleză va trage mari căș-

figuri din comerțul cu sovietele, cari duc lipsă tuturor articolelor industriale. Iată pentru- ce situația României în politica internațională era din cale afară de periclitată. Era deci foarte firesc ca oamenii să caute sprijin la vechea noastră prietină Franța, care ne-a ușurat la rândul ei înțelegerea defenzivă cu Polonia față de eventualele atacuri rusești.

Cu toată starea nelimpzită a Basarabiei și cu amenințatorul pericol bolșevic, am avut norocul că politica rusească nu avea interesele fostului imperiu rusesc și de-aceia nici nu împingea espansiunea pentru ocuparea Dardanelor, cari în starea actuală a Rusiei nu are prea mare importanță pentru dânsa. Nici comerț, nici eventuale întreprinderi militare nu au soarta unei reușite în direcția aceasta.

În schimb ceea-ce în Europa a dat greș — și anume bolșevizarea statelor slăbite de război în temeliiile lor — bolșevizare dela care Rusia singur putea spera în bunăstătatea situației proprii, — s'a încercat cu mult succes în altă parte. Popoarele neculte din China, Persia chiar și India au fost cucerite cu agenți și agitatori bolșevici și din aceasta s'a născut încetul cu încetul marele conflict între Anglia și Rusia.

Zădarnic au încercat să adoarmă sovietele atenția Angliei prin schimbarea învățăturilor bolșevice, greva cea mare din Anglia pregătită de soviete le-a deschis ochii englezilor.

De-asemeni turburările din China unde Anglia are concesiuni întinse au fost puse la cale tot de ruși spre marea pagubă al comerțului englezesc din acele părți. Ce este mai mult China sudică unde s'au instăpânit bolșevicii, își are pe o lungă întindere granița lângă India — comoara imperiului britanic, — și englezii nu își tem nimic mai tare decât Indiile. Urmarea acestor evenimente au produs în timpul din urmă o schimbare radicală în politica internațională englezească. O notă energică a fost înmănată de către Anglia lui Cicerin, ministrul sovietelor, care a răspuns într'un mod neobișnuit de înălțat față de englezi. Anglia a tăcut și s'a pus pe lucru. S'a adresat cu o notă circulară către statele europene, cerându-le solidarizarea în chestia rusească și a netezit în același timp și drumul de împăcare cu statele învecinate Rusiei.

Cu ocazia vizitei lui Austen Chamberlain în Italia, acesta a

dat sfatul diplomatic lui Mussolini, ca să recunoască alipirea Basarabiei față de România; în același timp Anglia a încheiat o convenție economică cu Polonia și rând pe rând toate statele europene s'au alăturat politice față de Rusia în afară de Germania, pentru că Germania râvnește să se întărească cu ajutorul colosului rusesc și sfidează puterea imperiului britanic.

Declarația lui Austen Chamberlain făcută zilele trecute înaintea legii națiunilor că nu are intenția creării unei ligi internaționale contra Rusiei, confirmă din contra faptele ce se petrec după culise. Prin recunoașterea Basarabiei de către Italia s'a încheiat anume ultimul ochi din lanț prin intrarea Italiei alături de Anglia, care la rândul ei își netezește drumul de înțelegere și față de România.

Evenimentele istorice sunt în curs de desfășurare și situația internațională ne permite să privim cu multă încredere în viitor, pentru că vedem desăvârșirea idealului nostru național, garantat de marile puteri ale lumii. Alipirea Basarabiei este pentru noi cea mai înălțătoare sărbătoare națională ce o serbăm cu suflet unit și pieptul plin de mândrie națională.

Dr. Alexandru Ceușianu.

Drumul nostru.

Au fost vremuri — nu prea vechi — când vechea țară românească era umilită Turcilor. Stăpânirea turcească a lăsat multe și mari rele în viața politică a țării. Năravurile cele mai rele au fost împământenite în sufletele unora din conducătorii țării. Desvoltarea, propășirea poporului român a fost ținută pe loc de năravurile rele ale politicianilor. Corupția, fățărnicia, slugărnicia cea mai umilitoare, sistemul bacșișurilor, nedreptatea, lipsa de adevăr și omenie, hoția în averea țării sunt tot atâtea rele cari bântuiau cu furie viața politică a țării românești dinainte de unirea cea mare a anului 1918. Viața politică a României dinainte de 1918 e străbătută până în adâncimi de aceste rele. Cel mai hotărât părtaș și practicant al acestor rele a fost partidul liberal, singurul partid care a cărmuit vreme îndelungată vechea Românie. Dacă se spune, că partidul liberal a făcut și lucruri bune pentru țară, apoi nu mai puțin adevărat este și aceea, că cele mai multe rele și năcazuri de cari suferă azi România întregită se pot pune, liniștit, tot în căruța partidului liberal.

Liberalii, și celelalte câteva partide supuse lor, ar vrea să cărmuiască și România de azi cu același nenorocit

sistem politic cu care au cărmuit vechea Românie. Dar asta nu se mai poate. Nu se mai poate și nu trebuie să se mai poată, ca liberalii și supușii lor să mai cărmuiască țara aceasta cu vechile apucături turcești. Vechiul sistem trebuie nimicit.

Îndată după unirea din 1918 partidul național din Ardeal a și început marea luptă politică împotriva învechitului și nenorocitului sistem politic al liberalilor, cari în tot timpul cât au stat la căruța țării nu s'au îngrijit de năcazurile și lipsurile țării și, mai ales, nu s'au îngrijit de năcazurile plugarilor și ale micilor meșteșugari, — ci au îngrădit toată avuția în hambarele băncilor liberale, iar țara, populația, a sărăcit. Partidul național din Ardeal cunoștea bine pe liberali și deaceia a început lupta împotriva lor.

Anul trecut partidul național s'a unit cu partidul țărănesc din vechiul regat. Partidul țărănesc din vechiul regat s'a născut din marile frământări de după război și a ajuns ocrotitorul păturei țărănești de-acolo. Din unirea partidului național, de sub conducerea dlui Iuliu Maniu, cu partidul țărănesc, de sub conducerea dlui Ion Mihalache, s'a născut, astfel, partidul național-țărănesc, în fruntea căruia stă dl Iuliu Maniu, încercatul și înțeleptul bărbat politic al României.

Drumul partidului național-țărănesc e un drum drept. Partidul național-țărănesc duce o luptă grea și hotărătoare pentru însănătoșirea vieții politice a României și prin aceasta pentru binele populației acestei țări. Partidul național-țărănesc este ocrotitorul intereselor tuturor păturilor sociale din țară, dar e, în deosebi, ocrotitorul păturei țărănești, a plugarilor, căci aceștia au avut mai mult de suferit de pe urma politice nenorocite a liberalilor și a partidelor supuse lor.

Lovituri multe și grele se dau partidului național-țărănesc, de către liberali și alte partide, pentru a-l destrăma, dar zadarnică e toată truda liberalilor și a tovarășilor lor. Poporul simte, că singurul și adevăratul ocrotitor al binele său este partidul național-țărănesc. În acest partid, și-a pus și are toată încrederea. O viață nouă bate la ușă.

Drumul nostru ne duce drept la țintă. Străduința și lozinca noastră este: prin popor și pentru popor spre binele țării.

Pe acest drum să mergem cu credință nestrămutată și fără șovăire, căci biruința trebuie să vie.

Cu cât vom fi ostași mai credincioși și mai statornici ai partidului național-țărănesc, cu atât mai de grabă vom ajunge la zile mai bune în țara, pe care noi toți o susținem și apărăm și care, deci, trebuie să fie un leagăn ocrotitor pentru toți oamenii de omenie și muncitori, iar nu un rai pământesc pentru câteva mii de hămesii, cari nu se mai satură să sugă bogățiile țării numai pentru binele lor.

Sănătatea publică

Am răsfoit o cărticică din 10 foi tipărite.

În ea continuă dl Dr. E. Nicoară scurtele sale dări de seamă asupra mersului Spitalului de stat din Reghin.

De astă dată se ocupă numai cu anul 1926.

Dăm și noi aci câteva cifre și informații, căci cetitorii noștri în deosebi sunt îndrumați spre acest așezământ de binefacere, care este spitalul din Reghin, susținut în cea mai bună măsură nu numai cu priceperea distinsă, ci de mulțorii și cu cheltueala în bani a dlui Dr. Nicoară.

Spitalul a funcționat în 1926 cu 40 paturi, tratându-se în el 977 bolnavi, iar zilele de căutare dând numărul de 15.556, cu 956 peste buget.

Din totalul de 977 bolnavi, au fost 700 cu operații — mai mici, ori mai mari — iar 277 cu alte boli; au părăsit spitalul: 828 ca vindecați, 68 înși mai bine, 9 în stare staționară, iar 38 (deci 2-9%) au murit.

Bolnavi, tratați ambulant (adecă, cari vin numai la vizită în spital și nu rămân acolo), au fost cu totul 706, din cari 376 cu sifilis (franț), primind 1874 injecții de Neosalvarsan.

Pansamente (legări) au fost în total 7917.

Fiind lipsa jurului prea mare, s'au primit și în anul acesta și peste numărul reglementar de 40 paturi.

Suma dată acestui institut în 1926 a fost Lei 676.383-80.

Dela bolnavi tratați în spital venit Lei 474.637-90.

Un număr de 202 bolnavi a fost tratat fără orice taxe, având ei atestate de sărăcie dela comune.

Plângerea conducerii de spital se îndreaptă pentru prea micul număr de paturi în raport cu lipsele celor ce alegă la el, apoi pentru lipsa de apă îndestulătoare la îndemână, lipsa unei pivnițe, a unei locuințe separate pentru personalul de serviciu și în sfârșit pentru îngrijitoare de bolnavi cu adevărat bine pregătite în acest scop și cu trageri de inimă, — ca să amintim numai cele mai însemnate din lipsurile pentru a căror înlăturare se cer bani și iarăși bani.

Văzind, ce se face în acest spital și cu atâtea lipsuri, ne putem închipui, cât s'ar face în cazul unei mai bune înzestrări și îngrijiri a lui.

Viața și sănătatea poporului nostru strigă poruncitor, ca cei sus puși să nu cruțe nimica în cauze de acestea.

Drept încheiere a socotelei sale dl Dr. Nicoară tipărește cu descrierea cea mai amănunțită rara operație, făcută în Novembře trecut lui Dumitru Dan din Ibănești, înlăturându-i mâna stângă cu umăr cu tot pentru boala, ce se așezase în umăr cu o umflătură mereu în creștere și cu dureri chinuitoare.

La 18 zile după operație a eșit din spital sănătos și e așa și azi.

Boala, numită în termeni medicali „Osteochondro sarcom” a fost tratată prin operație mai întâi în anul 1886 de medicul american Dixi Crosby.

La noi în România cazul dlui Nicoară este numai al 3-lea.

Prima operație de felul acesta a făcut-o la 1902 regretatul profesor Toma Ionescu în București, iar a doua distinsul profesor dela Cluj, dl Dr. Iacobovici în anul 1920.

Trimitem o călduroasă stringere de mână scumpului nostru prieten Dr. E. Nicoară, când î-l vedem cu cinste în o așa societate!

La tot mai mult! *Observator.*

Politica în țară.

De-o bună vreme încoace se frământă mereu și pe-o parte și pe alta — de nu mai știi unde se va sfârși — afacerea fripturiștilor Goldiș etc.

De luni de zile guvernul stă mereu pe capul fripturiștilor, ca aceștia să intre odată în partidul averescan. Dar dl Goldiș și conșii se pare că nu prea vreau să asculte îndemnul guvernului. În chipul acesta povestea aceasta în fiecare zi are alt tâlc. Ba, că fripturiștii intră în partidul averescan. Ba, că nu intră și atunci dl Averescu îi scoate din guvern — nu-i mai lasă la friptură. Ba, că dl Brătianu, stăpânul dlui Averescu și Goga, e mănios rău pe dl Averescu din pricina că vrea să-i scoată din scaunele de miniștri pe domni Goldiș, Lupaș și Lăpădatu, oamenii liberalilor în guvernul averescan. Și povestea aceasta desgustătoare se dăpână așa de luni de zile. Dl Averescu, și mai ales dl Goga, ar vrea să scape de fripturiști, dar nu pot, fiindcă peste destinele guvernului e stăpân dl Brătianu, adică liberalii. Știe toată lumea, că guvernul Averescu face tot ce zic liberalii, fiindcă averescanii n'au mână slobodă să lucreze după cum ar, vrea ei.

Toată incurcala asta mare în politica țării o fac liberalii. Prin aceasta își bat joc de averescani.

Liberalii sunt ca diavolul. Nu caută decât vrajbă și incurcă. Îi amăgesc pe unii oameni cu arginții lui Iuda. Parcă nu i-ar cunoaște lumea prea bine! Parcă n'ar ști lumea, că liberalii și averescanii sunt aceea, cari împiedecă lămurirea și limpezirea stărilor politice din țara noastră!

Limpezirea vieții politice din țară vrea s'o facă partidul național-țărănesc. Știe, însă, toată lumea, că liberalii, — când singuri, când cot la cot cu averescanii, — nu mai au odihnă și nu mai știu de ce apucături să se folosească ca să lovească în partidul național-țărănesc, de care se tem ca dracul de tămâie, știind bine că partidul național-țărănesc se sprijinește pe încrederea poporului și ca atare va pune, în curând, capet atotputerniciei și năravurilor rele ale partidului liberal.

Goldiș, Lupaș, Lupu etc. au părăsit partidul naț.-țărănesc nu fiindcă n'ar mai fi crezut că partidul nostru nu merge pe calea bună, ci fiindcă mirosul de friptură a fost prea mare, dorul de-a ajunge la putere a fost mai puternic în mintea și sufletul lor, decât datorita sfântă de a sta neclintii în rândurile muncitorilor pentru binele mulțimei. S'au dus, — duși să fie pentru vecie în tabăra dușmanilor democrației, adică în tabăra liberalilor.

Cine trece la liberali, trece în tabăra acelor cari nu au grije de binele mulțimei, adecă a sătenilor, a meșteșugarilor și a muncitorilor, ci se gândesc numai la băncile liberale în cari nu mai închop bani storși din truda și sudoarea cetățenilor. Cine trece la liberali o face fiindcă e ispitit de aginții lui Iuda.

Poporul niciodată nu-i va urma pe aceștia, ci va ținea tot mai statornic la partidul național-țărănesc.

Cetiți și răspândiți

„Sămănătorul”

Nu înjura.

În Italia, în țara cu cerul pururea senin, unde natura desmeardă omul, dându-i fără de muncă multă și grea, pâinea zilnică, omul desmerdat, ușurtec și întrecut s'a obișnuit cu vorbe de înjurături. Se înjură și în alte părți a lumii, mai mult sau mai puțin, dar înjurăturile italiene sunt renumite.

Dreptaceea Omul cu mâna de fier, Ducele Mussolini, primul ministru Italiei, a adus — nu de mult — o lege aspră contra tuturor acelor, cari vor fi auziți înjurând (suduind).

Astăzi legea în Italia este lege. Se ține cu sfințenie și vai și amar de acela, care îndrăznește să calce legea cu voința. Nimeni nu cutează să facă nimic contra legii. Toți o țin și îndeplinesc poruncile ei.

În toată Italia, soldații cei de astăzi, cărbunarii, cu cămeșile negre, circulă la sate, la câmp, la orașe și controlează îndeplinirea poruncilor. Cei leneși; cei găsiți în crișme, cei auziți și pârâți cu înjurături sunt pedepsiți trupește în așa măsură, încât li se duce pofta de a mai ajunge pe mâna legii.

Iar astăzi — în urma acestor legi aspre — nu se mai aude nicăiri nici-un fel de înjurătură. Fiecare i-și face treaba în liniște. Nu se găsește pe străzi și în crișme nici-un bețiv. Este la datorie și la muncă fiecare. Italia astăzi este singura țară în toată lumea, unde este lege, ordine și ascultare. Ducele Mussolini voiește să redeie gloria aceea strălucită țării și neamului său, care glorie a avut-o strămoșii noștri comuni înainte de asta cu două mii de ani. Și atunci de acolo a pornit lumina, știința, învățătura, legea, vitejia spre lumea întregă. Și Mussolini bine crede atunci, când crede, că și acum — în vâlmășagul de fărălegi și răutate întunecată — de acolo, de la Roma-eternă, să se înceapă viața nouă, mai bună, mai curată, mai plină de credință în D-zeu, pentru că acolo este și urmașul, locjiitorul vrednic a Lui Isus-Christos.

Se înjură și la noi foarte mult. Te îngrozești auzind tineri și bătrâni înjurând pe D-zeu, pe Christos, Biserica, Maria și tot ce e sfânt. Oare n'ar fi bine să se aducă și la noi o lege contra înjuratului, pe lângă atâtea legi ce se fac în Casa-Țării?!

Avem legi multe, dar nu se țin.

Am putea lua pildă bună dela frații noștri Italiani, cari au apucat pe drumul cel bun și vor ajunge departe. Cuvântul lor este auzit în toată lumea și nici un lucru mare din lume nu se poate azi face, fără știrea și învoirea lor.

Se învățăm un lucru, o poruncă, care cuprinde toate legile: Omule! Păzește curețenia sufletului tău și a trupului tău! Ești doară fiul lui D-zeu, cum poți înjura pe Acela, care-ți este Tată Bun, Indurător, Iubitor! Care a făcut lumea cu atâtea taine mari și neînțelese! Iubește-l, că e Tatăl tău, nu înjura!

Dren.

Pomenirea

unui mare Român.

În luna Ianuarie a acestui an s'au împlinit 10 ani dela moartea marelui luptător național Aurel C. Popovici, omul de-o vastă cultură, de-o rară energie și de un nobil curaj moral. Acest fiu al Ardealului a fost unul din cei mai mari bărbați ai neamului românesc, cum numai rar se nasc în viața unui popor.

Aurel C. Popovici a fost unul din cei mai însuflețiți și îndârjiți lup-

tători pentru drepturile neamului său din Ardeal. A fost dușman hotărât al politicii ungurești. A crezut multă vreme, că într-o Austrie mare neamul românesc va ajunge la zile mai bune deaceea voia se unească pe Români cu Austriei și cu celelalte națiuni din Austria, ca astfel să se poată împotrivi politicii ungurești.

După izbucnirea războiului și-a schimbat gândurile și credința și a profetizat înfrângerea Germaniei și a Austro-Ungariei. A crezut nestrămutat în izbânda visului strămoșesc de unire a tuturor Românilor sub stăpânirea unui împărat al tuturor Românilor. Visul său s'a și împlinit, dar marele Aurel C. Popovici n'a avut fericirea să-l vadă cu ochii, căci o boală i-a curmat firul vieții în Ianuarie 1917. E înmormântat în Elveția, departe de țara visată de el și de poporul pe care așa de mult l-a iubit.

Cuvine-se să păstrăm în sufletele noastre neștearsă amintirea acestui mare bărbat al neamului nostru.

Fundația universitară Regele Ferdinand I.

Lângă vechii Voevozi ai țării, întemeietori de biserici și așezăminte culturale pentru poporul român se va număra de acum prin un nou așezământ cultural și Maiestatea Sa Gloriosul Rege Ferdinand I.

De astă dată bătrânul Iași se cucură de grația regească.

Suma de 200 milioane Lei, votată de către parlamentul țării pentru Maiestatea. Sa la împlinirea celor 60 ani de viață, acesta a declarați Fundație universitară la Iași.

Tinerimea română dela universitatea acestui vechiu oraș de școli, va avea de acum și la un mare așezământ de ajutor întru ușurarea și perfecționarea creșterii sale pentru binele țării și al neamului.

Trăiască marele lor binefacător, Regele tuturor Românilor!

„Oameni aleși.”

Din peana plină de farmec a dlui profesor S. Simionescu dela Universitatea din Iași a eșit, de curând, al doilea volum din cartea „oameni aleși”. Acest al doilea volum este închinat „oamenilor aleși” răsăriți din sânul poporului nostru.

Cartea distinsului profesor și a minunatului scriitor, care este dl profesor Simionescu, este o adevărată comoară culturală. Cartea e scrisă într-o limbă dulce, curgătoare, ușoară și plină de farmec, cum sunt toate cărțile scrise de acest minunat dascăl al neamului nostru.

Cartea cuprinde descrieri din viața și activitatea alor 25 oameni aleși ai sufletului românesc.

Căți numai știți ceti, luați în mână această minunată carte și o citiți.

E.

Adunarea Generală a societății meseriașilor români.

Societatea meseriașilor români din Reghin și-a ținut, Dumineca trecută, adunarea generală ordinară. A luat parte un număr mare de membri.

Cum adunarea generală a căzut tocmai pe ziua când se serba, oficial, semnarea de către Italia a tratatului de unirea Basarabiei cu patria mamă, dl Dr. Ceușianu, președintele societății, a amintit, în cuvântarea de deschidere, însemnătatea mare a acestui eveniment pentru țara noastră. În continuarea cuvântării sale dl președinte a schițat munca desvoltată în sânul societății în anul încheiat, insistând, la sfârșitul cuvântării sale, asupra menirii societății meseriașilor, care trebuie să unească tot mai strâns, în sânul ei, pe meseriașii români din Reghin.

După raportul casierului (dl Gh. Maior), cel al administratorului (dl G. Cherecheș) și al bibliotecarului (dl Boariu), — s'a verificat, cu mulțumită, — gestiunea anului trecut. Din raportul dlui Gh. Maior, casierul soc., s'a putut constata, că societatea dispune de un capital de 46.085 Lei. Ceeace e foarte frumos.

La propuneri s'a discutat chestiunea întemeierii unui cor al Românilor (al tuturor Românilor) din Reghin, precum și organizarea unui ciclu de conferințe în toamna și iarna anului crt. Comitetul a fost însărcinat cu ducerea la bun sfârșit a acestor frumoase planuri.

Nu putem decât să ne bucurăm, văzând că în sânul societății meseriașilor se muncește cu zor. Am dori, însă, ca și domni meseriași mai tinerei (cafele) să spriginească cu mai multă inimă societatea, căci cândva le va prinde foarte bine dacă vor avea o societate a meseriașilor cât de înfloritoare.

Adevărații prieteni și binevoitori ai foii noastre sunt aceia, cari își plătesc, fără întârziere, abonamentul.

Știri mărunte.

Pentru d-nii avocați. Având în vedere faptul că începând din luna Martie, „Sămănătorul“ apare la 5, 15 și 25 a fiecărei luni, rugăm pe d-nii avocați, ca să binevoiască a trimite la timp publicațiile de licitare și anume cel mai târziu cu 2 zile înainte de ziua apariției. *Administrația.*

Dumineca trecută a avut loc logodna dlui Dr. Ioan Luca, avocat, cu dsoara Anița Rusu din Chiciud. Felicitările noastre!

Raportorul consiliului județean asupra mișcării culturale din județ — are darul de-a fi stăpânit de multă reavoință. Nu cunoaștem ce-i drept textul aidoma al celor spuse despre foaia noastră în ședința trecută a consiliului, dar suntem de părerea, că învățăturile cuprinse în foaia noastră îi pot fi de folos și Domniei Sale. Evenimente culturale — ca de pildă ediția unui calendar — încă nu dau nimănui dreptul de-a coborî în tină străduințele cinstite ale altora de-a susține o foaie românească bine scrisă și larg răspândită în ținutul nostru.

„Douăzeci de luni în Rusia și Siberia“ se numește o frumoasă carte de 307 pagini, scoasă acum proaspăt de sub tipar de către dl Dr. Voicu Nițescu, deputat. Persoana așa de bine cunoscută pe la noi ne poartă în cartea aceasta — într'o limbă dulce și curgătoare — prin toată Rusia, căutând după prinsoneri români. E cartea voluntarilor români, aduși, să lupte pe frontul românesc pentru întregirea neamului în România mare. Ea se vinde și la redacția foii noastre. Grabiți a o cumpăra!

Biruri prea grele. Intreagă populația țării se plânge că birurile sunt prea grele. Cu toate acestea cârmuirea nu ține seamă de ponoasele îndreptățite ale populației, ci vrea să pună biruri nouă pe spatele bietului cetățean. Adică în loc să mai șteargă din ele pun altele nouă. Asta nu-i bine.

† **Dr. Imre László**, avocat în Reghin, a încetat, subit, din viață în ziua de 11 Martie a. c., lăsând regrete unanime în sufletele tuturor aceluia, cari l-au cunoscut. Odihnească în pace!

† **Lucreția Ciurca**, tinăra și drăgălașa fiică a dlui Teodor Ciurca, fruntaș meseriaș din Reghin, a încetat din viață, Vineri în 4 l. c., în frageda etate de 21 ani. Inmormântarea a avut loc Duminecă în 6 l. c. la care a luat parte un public foarte numeros, ca și care nu s'a prea văzut în Reghin, un semn că regretata a fost mult iubită și apreciată de lumea românească și neromânească din oraș. Transmitem înrîștaților părinți, cari își pierd ce-l mai scump odor, cele mai sincere condolențe, iar drăgălașei Lucreția îi zicem strămoșescul „Dumnezeu s-o odihnească!“

† **Văd. Maria Gliga n. Donea** a încetat din viață în ziua de 11 Martie a. c. în urma unei întâmplări nenorocite. Odihnească în pace!

Judecătoria mixtă, secția cf., Reghin.

No. 718/927.

Publicațiune.

În urma comasației, cărțile funduare a le comunei Mureșmort, pe baza ord. Nrul 2597/1869 se transformează și totodată cu privire la toate acele imobile asupra cărora ordonează legile No. XXIX. 1886, XXXVIII. 1889 și legea VII. 1912 inducerea dreptului de proprietate în baza posesiunii faptice, procedura prescrisă de legea XXIX. 1892, se efectuează în legătură cu corectarea inducerilor în cf.

În scopul acesta pentru verificarea antelucrărilor de transformare și procedura la fața locului în comuna Mureșmort, se va începe în ziua de 21 Martie 1927 și continuă de fiecare săptămână în zilele de Luni, Marți și Miercuri,

Prin urmare se provoacă:

1. Toți interesați, ca la pertractarea de verificare să se prezinte personal sau prin reprezentanții lor și să-și facă observațiile referitor la proiectele de cf. cu atât mai mult, că după terminarea transformării cf. vechi, excepțiunile isvorate din inducerile greșite în cf. noi, contra a treia persoană de bună credință nu se pot valida.

2. Toți aceia cari înaintea Comisiunii voiesc a-și înainta observațiunile cu privire la inducerile de cf. în decursul procedurii să se prezinte înaintea Comisiei spre justifica cu acte observațiunile.

3. Toți aceia cari își formează pretenziunii de proprietate la vre-un imobil, dar acte pentru intabularea nu posed, să se nizuiească a și procura actele necesare pentru transcriere în baza

§§ 15, 18, legea XXIX. 1886, 5, 6, 7 și 9 din legea XXXVIII. 1889, spre a se justifica înaintea Comisiei sau să convină, ca proprietarii de cf. să recunoască verbal înaintea Comisiunii, că între ei și posesorii faptici transmiterea a ajuns la acord și să declare învoirea la intabularea dreptului de proprietate căci altfel nu-și pot valida drepturile pe calea aceasta și își pierd favorurile la scutirea timbrelor și competițiilor.

4. Toți acei posesori faptici ai imobilelor, față de care nu există cazul înscrierii dreptului de proprietate bazat pe posesiunea faptică, conform artic. 33—34 din legea VII. 1912, pot înainta acțiune referitor la câștigarea dreptului de proprietate înaintea Comisiunii de verificare la fața locului, care acțiune va fi pertractată la fața locului sau la autoritatea competență.

5. Toți aceia, în favoarea cărora este intabulat vre-un drept de ipotecă referitor la pretenziunea sistată sau alte drepturi (uzufruct viager etc.) precum și proprietarii imobilelor care sunt insarcinate cu aceste intabulări, își pot cere radierea acestor drepturi, respective să se prezinte înaintea Comisiunii pentru declararea referitoare la radiere căci în caz contrar cad dela favorurile scutirii timbrelor.

Reghin la 15 Februarie 1927.

Griessmüller, cons.

No. 687—927.

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 26 Martie 1927 la orele 10 a. m., în localul primăriei, camera No. 12 se va ține licitație, conform Art. 72—83 din legea contabilității publice, pentru furnizarea recvizitelor descris, precum și imprimatelor necesare primăriei orașului Reghin, pe exercițiul 1927.

Condițiunile se pot vedea la contabilitatea primăriei orașului, între oarele oficioasă.

Sunt invitați amatorii cari doresc a lua parte la aceasta licitație, ca să-și înainteze ofertele în plicuri sigilate și prevăzute cu garanța de 10% a prețului de oferit, până la oarele 10, a zilei fixate.

Reghin, la 21 Februarie 1927.

1—2

Primăria.

Administrația C. F. S. G. în Ierbuș.

Publicație de licitație.

În conformitate cu art. 72 din legea asupra Contabilității Publice Administrația CFSG. din Ierbuș va ține licitație publică în localul Ad-ției în comuna Ierbușeni, (Ierbuș jud. Mureș) în ziua de 31 Martie 1927 ora 10 a. m. pentru procurarea a 1500 trayerse de stejar de dimensiunile următoare: 140 cm. lung cu secțiunea 18/14 cm. Ofertele se vor face scrise și se vor preda în ședința publică.

Traversele vor trebui să fie predate la linia CFSG. în orice punct, toate cheltuelile de transport și taxa către stat privind pe vânzător.

Recepția se va face de un domn inspector dela Dir. XI. Cluj, iar plata se va face după 30 zile dela data comunicării de Ad-ție a aprobării judecați ofertei.

Explicații mai amănunțite la biroul Ad-ției în orele de serviciu.

Șeful Secției C. F. S. G.:
Eugen Rauța, ing. silv.

No. G. 9475 exec. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică în senzul legii art. LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumică lucrurile următoare: cali și căruți care în urma deciziei No. 924 din anul 1926 al Judecătoriei mixte Reghin s'au execat în Reghin în favorul executorului Gheorghe Gellner repre-

zentat prin avocat Dr. Szabó Béla împotriva executorului locuitor din comuna Reghin pentru incassarea capitalului de 650 Lei — bani și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 6500 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, în baza deciziei No. G. 9475—1926 al judecătoriei mixte din Reghin se fixează termenul pe 6 Aprilie 1927 la orele 3 p. m. în comuna Reghin și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost excecuate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului LX din 1881 § 102.

Dat în Reghin la 6 Martie 1927.

A. Vespremeanu,
delegat judecătoresc.

No. G. 1382-1926. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică că în baza deciziei No. G. 1382-26 a Judecătoriei mixte din Gheorgheni în favorul reclamantului Soc. Coop. Corbu reprez. prin avocat Dr. Emil Precup pentru incassarea capitalului de 3372 lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 23 Martie 1927 ora p. m. la fața locului în comuna Corbu a casa debitorului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 cai, 1 vacă și 20 cară de fân în valoare de 34000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Pretențiunea care e de cassat, face 3372 Lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 1. Ianuarie 1925, iar speșele până acum stabilite de 1833 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost excecuate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora, în senzul art. LX.: 1881, § 192.

Tulgheș, la 5 Martie 1927.

Nicolae Ghilțu, portărel.

No. G. 1385-26. port.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică, că în baza deciziei No. G. 1385-26 a Judecătoriei mixte din Gheorgheni în favorul reclamantului Soc. Coop. Corbu, repr. prin avocatul Dr. Emil Precup pentru incasarea creanței de Lei 2179 și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 23 Martie 1927 ora 4 p. m. la fața locului în comuna Corbu la casa debitorului, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 boi și 5 clăi de fân în valoare de 17000 Lei.

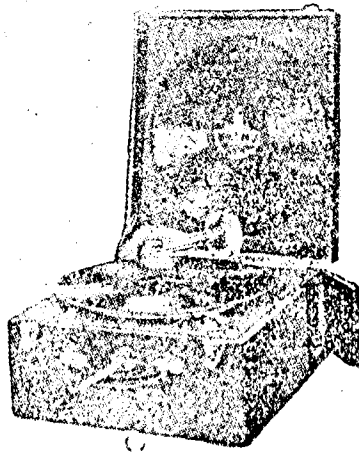
În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Pretențiunea care e de încasat, face 2179 Lei capital, dobânzile, cu 12% socotind din 1. Ianuarie 1925, iar speșele până acum stabilite de 1951 Lei 90 bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost excecuate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora, în senzul art. LX.: 1881, § 192.

Tulgheș, la 5 Martie 1927.

Nicolae Ghilțu, portărel.

„ODEON“

Principele

Gramofonelor!!

au sosit la

„LIBR. NOUĂ“, REGHIN

No. 1022/2—1926 port.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. 5477/1926 și No. G. 6711/926 a Judecăt. mixte din Gheorgheni în fav. reclam. Pantea Gheorghe alui Ioan, repr. prin avocat Dr. Emil Precup din Gheorgheni pentru încassarea creanței de Lei 3250 și acces. se fixează termen de licitație pe 22 Martie 1927 la orele 12 a. m. în Gheorgheni la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: diferite mobile în valoare de 16020 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Pretențiunea care e de încassat, face 3250 Lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 15 Aug. 1926, iar speșele până acum stabilite de 5201 Lei 40 bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora, în sensul art. LX.: 1881, §. 192.

Gheorgheni, la 21 Febr. 1927.

A. Lörincz, portărel.

No. G. 17617 exec. 1926.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 10286—1926, a judecătoriei mixte din Reghin în favorul reclamantului Suciu Gheorghe reprezentat prin avocat Dr. Alexandru Ceușianu pentru încassarea creanței de Lei 4000 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 30 Martie 1927 ora 11 a. m. la fața locului în Idicel unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 6800.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 6 Martie 1927.

A. Vespremeanu,
delegat judecătoresc.

No. G. 11113 exec. 1926.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. 77—1926, a Judecătoriei mixte din Reghin în favorul executorului Barta Alexandru reprezentată prin avocat Dr. Emil Wermescher pentru încassarea creanței de Lei 1010 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 2 Aprilie 1927 orele 3 p. m. la fața locului în Hodac unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: obiecte în valoare de 17000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 6 Martie 1927.

A. Vespremeanu,
delegat judecătoresc.

Cărți de lucru

pentru lucrătorii calificați și muncitorii din fabrici — cu extrasul din legea referitoare la industrii și meseri, se găsesc de vânzare la

Libr. Nouă Reghin.

Cele mai bune, solide și eficiente cizme și ghete se află la

Grigore Moldovan

cizmar

REGHIN, Str. Eminescu No. 1
Cumpărați și vă convingeți.

Cărți franțuzești

de diferiți autori se află în mare alegere la

Librăria Nouă, Reghin.

Folia românească

„Sămănătorul“

citiți-o și abonați-o.

Cereți

Cereți

VINUL de CHINA
FERUGINOS

Cel mai bun leac pentru cei slăbiți și fără poftă de mâncare. Prep. farm. NEAGOȘ — Tg. Mureș —

Se poate comanda direct. Depozitul la
Farmacia V. MERA

Farmaciști!

Cărți pentru rețete

se află permanent în depozit la

Libr. Nouă Reghin

SIRPINOLUL SIRPINOLUL
SIRPINOLUL

este cel mai bun medicament în contra boalelor de plămâni, așa ca-tusă, tusa convulsivă (măgărească), astmă și pentru tuberculozi. — Se află la

Farmacia V. MERA
REGHINUL-SĂSESC

Casa de Economie Societate Anonimă din Reghinul-săsesc.

Invitare la Adunarea Generală Ordinară

sala gimnaziului ev. c. a.

ce se va ține în ziua de 20 Martie 1927 (în cazul când adunarea nu este în număr, în ziua de 27 Martie 1927) la ora 11 a. m., în

Ordinea de zi:

1. Raportul anual al Direcțiunii.
2. Prezentarea socotelilor anuale și a contului fondului de penziuni.
3. Raportul comitetului de cenzori asupra revizuirii socotelilor anuale și descărcarea direcțiunii, comitetului de cenzori și a funcționarilor.
4. Hotărâre asupra întrebării venitului net.
5. Propunere referitor la schimbarea resp. întregirea §§-lor 3 și 23 a statutelor.

DIRECȚIUNEA.

Activ Cont de Bilanț al Cassei de Economie S. A. din Reghinul-săsesc. Pasiv

Activ				Pasiv			
Lei		Lei		Lei		Lei	
a	b	a	b	a	b	a	b
Numerar		1,310.912		Capital societar		3,000.000	
Disponibil la bănci		295.016		Fonduri:			
Imprumuturi:				Fond general de rezervă	597.177		
Pe cambii	10,307.649			Fond pentru creanțe dubioase	800.000		
Ipotecar	240.490			Fond de penzii	307.855		1,705.032
De anuitate	77.673			Depuneri:			
Cont curent	39,973.341		50,599.153	Pe libele	38,419.357		
Efecte:				în contcurent	2,426.559		40,845.916
Proprii	2,413.131			Conturi curente la bănci			5,625.779
Fondului de penzii	307.855		2,720.986	Cambii reescontate			2,730.423
Casa institutului			65.000	Dividende neridicate			17.958
Mobilier			10.000	Creditori diverși			328.792
			55,001.067	Profit net:			
				Transport din anul 1925	4.514		
				Profit net anual	742.653		747.167
							55,001.067

Debit Cont Profit și Pierdere al Cassei de Economie S. A. din Reghinul-săsesc. Credit

Debit				Credit			
Lei		Lei		Lei		Lei	
a	b	a	b	a	b	a	b
Salari, bani de cvartir și adausuri, taxe președintelui, direcțiunii și comitetului cenzorilor		917.879	40	Transport de profit		4.514	
Cheltueli de administrație		155.105	09	Dobânzi după împrumuturi și efecte		2,368.255	52
Impozite și competențe		184.796	48	Venituri diverși		32,178	45
Fond pentru creanțe dubioase		400.000					
Profit net		747.167					
		2,404.947	97				2,404.947 97

Reghinul-săsesc, la 31 Decemvrie 1926.

Plesch m. p.
Director.Dr. Hugo Schiffbäumer m. p.
Sub-președinte.

Reghinul-săsesc, la 17 Februarie 1927.

Arnold Müller m. p.

Gustav Wagner m. p.
Carol Kasper m. p.Direcțiunea:
Dr. Mihail Dienesch m. p.
Președinte.Dr. Norbert Wagner m. p.
Gustav Kosch m. p.

Revăzut și aflat în ordine:

Comitetul de supraveghere:

Albert Gellner m. p.

Adolf Böck m. p.
Frederic Gross m. p.

Gustav Keintzel m. p.

Pentru contabilitate:
Wellmann m. p.
Procurist — Șefcontabil.

Hermann Wachner m. p.